

SỰ HI SINH THẦM LẶNG CỦA BA

Khi tôi viết những dòng chữ này thì ba tôi đã an nghỉ trong lòng đất. Ba tôi thọ 84 tuổi. Những người đến chia buồn đều cho ông cụ đã thuộc vào hạng “xưa nay hiếm”. Nhưng trong tôi, đó là một nỗi mất mát lớn lao không gì thay thế được.

Ba tôi là một nhà giáo nghiêm túc, hiền lành từ thời Pháp thuộc. Ngay từ khi còn nhỏ, tôi đã ý thức được mình có một gia đình hạnh phúc. Chưa bao giờ tôi thấy ba mẹ cãi nhau. Hai người xưng hô bằng “mình ơi” nghe rất dịu. Ba đi làm, mẹ nội trợ, sáu anh chị em cấp sách đến trường. Một khuôn mẫu của gia đình cách đây năm mươi năm trước.

Năm tôi lên tám tuổi thì mẹ mắc bệnh. Một căn bệnh nan y mà đến giờ y học vẫn bó tay: ung thư. Mẹ tôi nằm sáu tháng tại nhà thương Huế. Dù bác sĩ giám đốc Lê Khắc Quyến đã lắc đầu nhưng ba tôi vẫn không chịu bó tay. Người xin nghỉ việc đưa mẹ vào Sài Gòn với suy nghĩ “còn nước còn tát”. Sáu anh chị em bắt đầu thẩm thía nỗi cô cút trong căn nhà vắng.

Rồi từ Sài Gòn mẹ trở về với làn da xanh mét, thân hình gầy guộc. Mắt ba sâu hơn, nụ cười thường nhật biến mất. Tất cả chỉ còn đợi thời gian...Ba đặt một chiếc giường song song cạnh giường mẹ. Trong giấc ngủ trẻ con, nửa đêm tỉnh giấc tôi vẫn thấy ba ngồi nghiêng mình bên mẹ chăm sóc, vỗ về.

Mẹ tôi có một cái hộp bánh LU của Pháp. Trong đó người cất vòng xuyên, chuỗi ngọc hồi môn, những cái kiềng vàng của các con, tiền dành dụm của gia đình. Nhưng cái hộp càng lúc càng cạn dần. Tiền của lần lượt đội nón ra đi. Rồi vay mượn...Khi mẹ tôi mất thì gia đình hoàn toàn khánh kiệt. Suốt đời tôi chẳng thể nào quên cảnh ba ngồi khát nợ với một người bà con.

Một người đàn ông góa vợ lúc 48 tuổi và sáu đứa con dại! Bây giờ tôi mới thẩm thía với nỗi vất vả của ba. Chúng tôi không còn người giúp việc. Ba lập một cái sổ thu chi hằng tháng. Chị Hảo chị Hà đi chợ hàng ngày. Tôi nhỏ nhất cũng có bổn phận dọn bàn, lau chén. Chẳng thể còn những món ăn ngon thời mẹ còn sống. Cái bàn tay vốn quen cầm bút của chị tôi chiêm trướng thì trứng chấy, nấu canh bữa mặn bữa nhạt, vậy mà ba tôi không hề trách móc,

than thở. Có hôm người xuống bếp thay mẹ bảo ban chị. Việc trường, việc nhà chất nặng trên đôi vai ba.

Mất mẹ tôi ngủ với ba. Thói quen sờ vú của đứa con gái út không dễ bỏ đi một sớm một chiều. Ba đã ôm ấp tôi, gối đầu tay cho tôi ngủ, cho tôi mân mê vú ba thay vú mẹ trong tiếng thở dài thầm kín.

Và cứ thế, cuộc đời gà trống nuôi con của ba lặng lẽ qua đi. Ba trả nợ, ba thu xếp cho các con ăn học nên người với số lương còm cõi của một giáo viên. Mỗi lần anh chị tôi đi thi, không bao giờ ba quên thắp nhang trên bàn thờ mẹ, thầm vái van một sự độ trì.

Năm tôi học đệ tử- tương đương lớp 9 thời nay-, qua sự thu xếp của ông chú, ba tôi có ý định tục huyền với một người quen cũ, nghe đâu cũng là một cô giáo. Các anh đã lớn không có ý kiến gì. Chị Hà vào bàn thờ mẹ khóc. Tôi quay mặt vào tường, đêm ấy không nói với ba một lời. Quá nửa khuya, tôi vẫn nghe tiếng ba trở mình. Và đó cũng là lần cuối cùng. Không bao giờ chúng tôi còn nghe ba có ý định lấy ai.

Ôi, cái lòng ích kỷ tẻ nhạt của tôi! Giá như ngày ấy chị em tôi biết nghĩ suy hơn một tí. Giá như tôi ý thức được rằng rồi mình cũng sẽ bỏ ba đi tìm một thứ gọi là hạnh phúc, thì hẳn rằng chúng tôi sẽ không ngăn cản ba có một niềm an ủi khi chúng tôi lần lượt chấp cánh bay xa.

Ngày ba về hưu thì tôi đang ở năm thứ ba Đại học sư phạm, nối tiếp cái nghề truyền thống của gia đình. Các anh chị đã trưởng thành, mỗi người đều có một sự nghiệp tương đối trong xã hội. Tuổi đầu ba đã thông thả tuổi già, an nhàn trong sự bảo bọc của các con, mãn nguyện với hương hồn mẹ.

Miền Nam “được” giải phóng. Đất nước chấm dứt cuộc nội chiến nhưng gia đình tôi lại có nỗi đau riêng. Anh ruột và hai anh rể đi “học tập”. Ba tôi lại tất tả từ Đà Nẵng vào Quy Nhơn, từ Quy Nhơn lên Đà Lạt giữ cháu cho các chị tôi lăn lộn chợ trời, làm lụng kiếm sống. Còn một chút của cải phòng thân, người cũng ngắt ra giúp cho các chị thêm chút vốn liếng nuôi con.

Sự hy sinh của ba to lớn quá mà chúng tôi nào có cơ hội đáp đền! Sau này khi cuộc sống dần khá lên, các anh chị có điều kiện xuất cảnh gửi tiền về chu cấp thì ba vẫn cứ một đời sống khiêm cung giản dị. Ba đến thăm nhà đứa con nào thì nhà ấy phong quang, sạch sẽ, hoa cỏ tốt tươi. Tám mươi tuổi ba vẫn hái cà phê. Ngăn không cho ba làm thì ba bảo có lao động mới khỏe. Ba già mà tính không chướng. Ba vui vẻ thăm hỏi mọi người từ trong làng ra ngoài xóm. Ai cũng khen ba phúc hậu, quắc thước, phong thái ung dung. Có lần đưa ba về Sài Gòn dự buổi họp mặt của cựu học sinh Trường trung học Nguyễn Hoàng-Quảng Trị, ba tươi tắn biết bao nhiêu khi đón bó hoa tươi thắm mừng thọ của học trò, của các cô thầy đồng nghiệp.

Vậy mà tự dưng ba bỗng yếu đi bất ngờ. Ba có nhiều câu lẩn thẩn. Ba bắt đầu nói về cái chết. Ba kể những câu chuyện 40, 50 năm về trước. Ba sống trong hồi ức xa xăm. Tôi đã có cái hạnh phúc được chăm sóc ba những ngày cuối đời. Tôi bón cho ba thìa cháo, muỗng sữa. Tôi tắm cho ba, xoa nắn làn da mồi và những khớp xương gầy...Nhưng tôi vẫn chưa làm được những gì so với công ơn trời biển của ba. Trong những phút tỉnh táo ba vẫn bản khoắn, đau xót cho sự gãy đổ hạnh phúc của đời tôi. Anh chị đến đón, ba không về. Ba muốn sống và chết ở nhà đứa con út thiệt thòi nhiều thứ.

Và đúng là “phụ tử tình thâm”. Cái sáng thứ hai ấy, đang dạy ở trường, lòng tôi bỗng như lửa đốt. Tôi bỏ dở tiết mục dạy ra về và kịp chứng kiến sự ra đi của người cha yêu dấu. Tám mươi tư tuổi. Ba mươi sáu năm ở vậy nuôi con. Trải qua những biến cố thăng trầm, đời ba khổ nhiều hơn sướng.

Đám tang của ba tôi có rất nhiều thầy cô giáo và học sinh. Học sinh cũ của ba và của tôi hiện tại. Một số ở xa cũng đánh điện chia buồn. Âu cũng là một niềm an ủi cho nghề giáo đặm bạc mà thanh cao.

Ba ơi! Nếu quả thật có một thế giới bên kia cực lạc thì con chắc chắn rằng ba đang ở đó. Và xin hương hồn ba ghi nhận tấm lòng tri ân của các con trước sự hy sinh thầm lặng suốt cuộc đời ba.

Hương Thủy

Share Lại Hoài Niệm [T.TT](#)

Nguồn: https://groups.google.com/d/msgid/vbqgvn/CAAqdPnXmhmH9nEcSGk-wEoy_qTgQKJ%3D_p2zQF1DNdAoi%3D2fhwg%40mail.gmail.com.

www.vietnamvanhien.org

VIỆT NAM VĂN HIẾN
www.vietnamvanhien.info

An Lạc & Tự Chủ

TỦ SÁCH VĂN HIẾN ONLINE VỚI HƠN 10700 TÁC PHẨM